

Lov maa komme ud, navnlig i denne Samling. Jeg vil med det Samme udtale, at, hvis der kommer til at foreligge et Lovforslag, vedtaget her i Thinget, der er saaledes bestaende, at det virkelig indbefatter de Krav, som i en lang Række ere stillede fra Befolkningens Side, og det altsaa gaar i den efter Folkets Mening ønskelige Retning, saa skal dog den Omstændighed, at det mulig ikke gaar saa vidt, som jeg kunde ønske, ikke forhindre, at jeg kan være med til at skaffe dette Lovforslag igjennem ved min Stemme. Men saa maa der være en fuldstændig Anerkjendelse af Statens, Bevillingsmyndighedens fri Raadighed over disse Midler; thi dette er for mig Hovedpunktet, og saa kunne vi senere, naar der er gaaet nogen Tid, se, hvad der kan være at rette paa de enkelte Poster. Jeg er imod disse overdrevne Lønninger, der ere opførte i Forslaget, og jeg tænker, at der, naar et Udvalg bliver nedsat, vil fremkomme Forslag om Nedsættelse deri. Jeg skal ikke indlade mig paa, hvorledes dette skal ske; men jeg siger kun, at, naar der er en vis Lighed i de forskjellige Bestemmelser i Forslaget, og det tillige giver fuld Raadighed gjennem Finantsloven over de Midler, som her omhandles, saa vil jeg gjøre den Smule, jeg kan, for at faae Loven igjennem. Men desto mere indstændig vil jeg anmode den ærede Minister om, at han vil indbefomme de Krav, som han maa vide, at der i en Række af Aar er stillet, og som jo navnlig have aabenbaret sig i det Forslag, der er forelagt af de ærede 10 Medlemmer af dette Thing. — Der er et andet Punkt, som er blevet bragt paa Bane, og som jeg ogsaa finder mig foranlediget til at sige et Par Ord om. Der er blevet foreslaaet af enkelte Taler, at der her skulde indføres en Deling af Lønningerne, noget lignende som det, man fra en vis Side har foreslaaet med Hensyn til Skolevæsenet, at en Del af Lønningen skulde være saaledes, at Menighedsmedlemmerne tog det med sig til den Præst, som de valgte. Jeg vil sige, at, efter at Folket har anerkjendt Frimenigheder, forekommer det ogsaa mig, at, om det end ikke skulde kunne ske paa denne Maade — det er et Spørgsmaal, som jeg skal lade være uafgjort — vil det dog, naar Folket i det Hele efter Grundloven har Ret til at faae Tilskud fra Staten, være rigtig, at ingen Del af Folket er udelukket deraf, og det vil da være en simpel Følge af Anerkjendelsen af Frimenigheder i Folket, at ogsaa disse Menigheder kunne faae Tilskud fra Statskassen. Om det saa

skal ske paa den Maade, som de Herrer have antydnet eller ei, skal jeg ikke her fordybe mig i. Jeg har ogsaa tidligere, da denne Sag laa for, blandt Andet været med til at ville have, at der skulde indrømmes Frimenighederne Rettigheder med Hensyn til Brugen af Kirkerne.

Det, der har givet mig en særegen Anledning til at begjære Ordet, er den Tilladelse, som den ærede Formand har givet til ogsaa at omtale de andre paa Dagsordenen staaende Sager, og da jeg antager, at enkelte Punkter, som foreligge i alle 3 Lovforslag, have bedst af at blive behandlet paa een Gang, vil jeg sige et Par Ord angaaende Salget af Præstegaarde, siden det Lovforslag, som jeg tilligemed flere har indbragt desangaaende, ogsaa staar paa Dagsordenen. Det er jo støttet til Regeringens tidligere Forslag. Der er her foreslaaet nogle nærmere Bestemmelser om Anvendelsen af disse Jorder, naar de skulle bortselges, og om den Maade, hvorpaa det skal ske. Da dette Forslag ogsaa oftere har været omtalt her, skal jeg ikke gaa videre ind derpaa; jeg haaber, det maa gaa med til et Udvalg, der skal behandle alle 3 Sager. Men jeg skal dog her gjøre opmærksom paa, at der er mange Steder i Landet, hvor man nu ønsker, at Præstegaardsjorderne, i alt Fald de, som Regeringen ikke selv anser for fornøden til Præsternes Underhold, skulle selges eller bortoverføres paa en saadan Maade, at de komme den mindre heldig stillede Del af Befolkningen til Gode, og det Lovforslag, jeg har været med til at indbringe, gaar jo ud paa at faae dette virkeliggjort. Det forekommer mig, at de Midler, som Kirken nu har, mange af de Midler, som man i gamle Dage har sagt være givne til gubeligt Brug, altid have haft den Egenkab ved sig, at ikke blot Ordets Forkyndere skulde nyde Godt deraf, men ogsaa de Fattige og de Syge. Naar der derfor bliver Midler tilovers, eller der overhovedet skal diskuteres om Anvendelsen af nogle af de Midler, der tidligere have været brugte hertil, forekommer det mig naturligt, at man ogsaa tager Hensyn til, at de ikke blive Stedbørn, som fra Født af have haft deres Berettigelse til at nyde Godt af de store Midler, der have været henlagt hertil. Jeg behøver jo altsaa ikke at anbefale selve det at selge en overstyvende Del af Præstegaardsjorderne, thi dette anbefales i begge disse Lovforslag; men jeg skal kun anbefale til velvillig Overveelse for dem, der ville faae med Sagen at gjøre, at tage Hensyn til de nærmere Bestemmelser, vi have